

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	13
Část 1: NEJČASTĚJŠÍ PŘÍZNAKY V DĚTSKÉM VĚKU	15
1.1. Celkové příznaky, které mohou svědčit pro různá onemocnění	
1.1.1. Bledost	16
1.1.2. Bolest	16
1.1.2.1. Bolest břicha	17
1.1.2.2. Bolest hlavy	17
1.1.2.3. Bolest uší	18
1.1.2.4. Bolest nohou	18
1.1.2.5. Bolest zubů	18
1.1.3. Pocení	19
1.1.4. Horečka	19

1.1.4.1.	Jak měřit teplotu	21
1.1.4.2.	Tepelná nemoc (heat illness)	22
1.1.4.3.	Hodnocení závažnosti horečky u dětí	22
1.1.5.	Hypotermie	23
1.1.6.	Zrychlené dýchání a zrychlený puls	24
1.1.7.	Neprospívání	25
1.1.8.	Hmotnostní úbytek	25
1.1.9.	Únava, spavost, mrzutost	26
1.1.10.	Poruchy spánku	27
1.1.11.	Otoky	27
1.1.12.	Nechutenství	28
1.1.13.	Zvětšené uzliny	29
1.2.	Příznaky týkající se převážně dýchacího ústrojí	
1.2.1.	Rýma	29
1.2.2.	Kýchání	30
1.2.3.	Chrapot	31
1.2.4.	Kašel	31
1.2.5.	Pískavé dýchání	32
1.2.6.	Krvácení z nosu	33
1.3.	Příznaky týkající se převážně močového ústrojí	
1.3.1.	Potíže při močení (časté, bolestivé)	34
1.3.2.	Změna barvy moči	34
1.4.	Příznaky týkající se převážně kožních chorob	
1.4.1.	Pupínky	35
1.4.2.	Suchá kůže	36
1.4.3.	Svědění	36
1.5.	Příznaky týkající se převážně trávicího ústrojí	
1.5.1.	Nevolnost	37
1.5.2.	Zvracení	38
1.5.3.	Průjem	40
1.5.4.	Zácpa	40
1.5.5.	Žloutenka	42

1.6. Další časté příznaky v dětském věku

1.6.1. Výtok z očí, slzení, pálení v očích	43
1.6.2. Škytání	43

1.7. Kdy okamžitě volat pomoc

1.7.1. Bezvědomí	45
1.7.2. Křeče	46
1.7.3. Tepenné krvácení	47
1.7.4. Popáleniny	47
1.7.5. Promodráání	48
1.7.6. Dušnost	48
1.7.7. Hyperpyrexie	49

Část 2: NEJČASTĚJŠÍ CHOROBY V NOVOROZENECKÉM VĚKU

2.1. Zdravý donošený novorozenec

2.1.1. Novorozenec v kostce	53
-----------------------------------	----

2.2. Porodní poranění

2.3. Novorozenecká žloutenka (hyperbilirubinémie)

2.4. Novorozenecká chudokrevnost (anémie)

2.5. Novorozenecké infekce

2.5.1. Novorozenecká seps	58
2.5.2. Infekce močových cest	61
2.5.3. Zánět spojivek	62
2.5.4. Zánět pupečního pahýlu	62
2.5.5. Zánět nehtových lůžek (paronychium)	63
2.5.6. Mykotická (plísňová) onemocnění	63
2.5.7. Virové infekce	65

2.6. Vrozené vady

2.6.1. Pylorostenóza (zúžení vrátníku)	67
2.6.2. Hypotyreóza	68

2.7. Kožní projevy u novorozenců

2.7.1. Milia	69
--------------------	----

2.7.2.	Potničky (miliaria)	70
2.7.3.	Novorozenecká akné	70
2.7.4.	Erythema (toxoaergica) neonatorum	70
2.7.5.	Hemangiom („oheň“)	71
2.8.	Novorozenec s nízkou porodní hmotností	
2.8.1.	Nedonošený novorozenec	71
2.8.2.	Hypotrofický novorozenec (malé dítě)	74
2.9.	Hypertrofický novorozenec (velké dítě)	75

Část 3: NEJČASTJŠÍ CHOROBY KOJENECKÉHO VĚKU A MALÝCH BATOLAT (DO 2 LET)

3.1.	Onemocnění dýchacích cest a plic	
3.1.1.	Zánět nosohltanu (rhinopharyngitis acuta)	78
3.1.2.	Prostá rýma (rhinitis acuta)	79
3.1.3.	Prudký zánět hrtanu (laryngitis acuta)	81
3.1.4.	Zánět průdušek (bronchitis acuta)	82
3.1.5.	Astma a obstruktivní bronchitis	83
3.1.6.	Zápal plic (bronchopneumonie, pneumonie)	84
3.1.7.	Zánět průdušinek (bronchiolitis)	85
3.1.8.	Zánět středního ucha (otitis media)	86
3.1.9.	Vdechnutí cizího tělesa	87
3.2.	Onemocnění trávicího traktu	
3.2.1.	Onemocnění dutiny ústní	88
3.2.1.1.	Aftózní stomatitida	88
3.2.1.2.	Prořezávání zubů	89
3.2.2.	Zánět žaludku a střev (gastroenteritis acuta, dyspepsie)	90
3.2.3.	Gastroesofageální reflux	92
3.2.4.	Onemocnění jater	93
3.2.4.1.	Atrézie žlučových cest (vrozený uzávěr žlučových cest)	93
3.2.4.2.	Reyeův syndrom	84

3.2.5.	Střevní invaginace („zauzlení střev“)	95
3.2.6.	Zácpa	96
3.2.7.	Řitní trhlina (anální fisura)	98
3.2.8.	Neprospívání	99
3.2.8.1.	Celiakie	100
3.3.	Onemocnění ledvin a močových cest	
3.3.1.	Infekce močových cest	103
3.3.2.	Vrozené vývojové vady vylučovacího ústrojí	104
3.3.2.1.	Vesikoureterální reflux (VUR)	105
3.3.2.2.	Fimóza (zúžení předkožky)	106
3.3.2.3.	Nesestouplá varlata (kryptorchismus)	106
3.3.3.	Idiopatický nefrotický syndrom	107
3.3.4.	Hemolyticko-uremický syndrom (HUS)	108
3.4.	Kožní choroby	
	Stavba kůže a její ochranná funkce	109
3.4.1.	Atopický ekzém (atopická dermatitis, AD)	111
3.4.2.	Plenková dermatitis	116
3.4.3.	Impetigo	116
3.4.4.	Seboroická dermatitis	117
3.4.5.	Kontaktní alergie	118
3.4.6.	Kopřivka (urtika)	119
3.5.	Dětské virové choroby s pupínky (infekční exantémová onemocnění)	
3.5.1.	Exanthema subitum (třídenní horečka, roseola infantum, šestá dětská nemoc)	120
3.5.2.	Pupínky, které provázejí virová onemocnění (nespecifické virové exantémy)	121
3.5.3.	Syndrom ruka-noha-ústa (hand-foot-mouth disease)	121
3.5.4.	Gianotti-Crosti syndrom (acrodermatitis papulosa eruptiva infantum)	122
3.6.	Zánětlivá onemocnění kostí, kloubů, dutin	
3.6.1.	Zánět očnice (orbitocelulitis)	123

3.6.2.	Zánět kostí (osteomyelitis)	123
3.6.3.	Mastoiditis	124
3.6.4.	Zánět mozkových blan (meningitis)	124
3.7. Další onemocnění		
3.7.1.	Febrilní křeče	126
3.7.2.	Hydrocefalus	127
3.7.3.	Další záchvatovitá onemocnění	128
3.7.4.	Chudokrevnost kojenců (anémie kojenců)	129
3.7.5.	Šilhání (strabismus)	130
3.7.6.	Vrozená luxace kyčelních kloubů (vrozená dysplazie kyčle)	131
3.7.7.	Syndrom náhlého úmrtí kojence (SIDS, Sudden Infant Death Syndrome)	132

Část 4: NEJČASTĚJŠÍ CHOROBY STARŠÍCH BATOLAT A DĚTÍ V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU (2 – 6 LET)

4.1. Onemocnění dýchacích cest

4.1.1.	Choroby z nachlazení (rhinopharyngitis acuta, rýma a zánět nosohltanu)	136
4.1.1.1.	Sezonní rýma (senná, alergická, polinóza)	137
4.1.2.	Pravá chřipka (influenza)	138
4.1.3.	Zánět středního ucha (otitis media)	139
4.1.4.	Zánět zevního zvukovodu (otitis externa)	141
4.1.5.	Zvětšená nosní mandle (adenoidní vegetace)	141
4.1.6.	Zánět vedlejších nosních dutin (sinusitis acuta et chronica)	143
4.1.7.	Angíny (tonsilitis acuta, tonzilofaryngitidy)	145
4.1.7.1.	Bakteriální angíny	145
4.1.7.2.	Virové angíny	147
4.1.8.	Zánět průdušek (bronchitis acuta)	148
4.1.9.	Zápal plic (pneumonie, bronchopneumonie)	149
4.1.10.	Astma bronchiale	150

4.1.11.	Zánět hrtanu (laryngitis)	153
4.1.12.	Cizí těleso v dýchacích cestách	154
4.1.13.	Cystická fibróza	154
4.2.	Onemocnění trávicího traktu	
4.2.1.	Záněty ústní dutiny	157
4.2.1.1.	Horečnatá gingivostomatidita	157
4.2.1.2.	Anguli infectiosi	157
4.2.1.3.	Stomatitis angularis	157
4.2.1.4.	Afty	158
4.2.2.	Chrup	158
4.2.3.	Zánět žaludku a střev (gastroenteritis acuta, průjmová onemocnění)	159
4.2.4.	Zánět slepého střeva (appendicitis)	159
4.2.5.	Zácpa	163
4.2.6.	Infekční záněty jater (virové hepatitidy)	164
4.2.7.	Parazitární infekce	165
4.2.7.1.	Roup dětský (oxyuriáza, enterobióza)	166
4.2.7.2.	Škravka dětská (askarióza)	167
4.2.7.3.	Trichurióza (tenkohlavec lidský)	167
4.2.7.4.	Toxokaróza	167
4.2.7.5.	Trichinelóza (svalovec)	168
4.2.7.6.	Motolice (trematoda)	168
4.2.7.7.	Tasemnice (taenia saginata)	168
4.2.7.8.	Lamblie	169
4.2.8.	Poruchy příjmu potravy	169
4.3.	Onemocnění srdce a cév a krve	
4.3.1.	Dítě se srdeční vrozenou vadou	170
4.3.2.	Získané choroby srdce	173
4.3.2.1.	Bakteriální zánět srdeční nitroblány (bakteriální endokarditida)	174
4.3.2.2.	Zánět srdečního svalu (myokarditida)	174
4.3.2.3.	Zánět osrdečníku (perikarditida)	174
4.3.3.	Kardiomyopatie	175

4.3.4.	Chudokrevnost (anémie)	176
4.3.5.	Hemofilie	178
4.4.	Onemocnění ledvin a močových cest	
4.4.1.	Infekce močových cest	178
4.4.2.	Pomočování (enuréza)	180
4.4.3.	Chronická onemocnění ledvin	181
4.5.	Onemocnění nervové soustavy	
4.5.1.	Epilepsie	183
4.5.2.	Bolesti hlavy	185
4.5.3.	Meningoencefalitida	185
4.6.	Infekční choroby	
4.6.1.	Záškrt (difterie)	186
4.6.2.	Tetanus	186
4.6.3.	Černý kašel (pertusse)	186
4.6.4.	Spalničky (morbilli)	188
4.6.5.	Zarděnky (rubeola)	188
4.6.6.	Příušnice (parotitis)	189
4.6.7.	Plané neštovice (varicella)	189
4.6.8.	Tuberkulóza	190
4.6.9.	Spála (scarlatina)	190
4.6.10.	Chlamydie	191
4.6.11.	Lymeská borrelióza	191
4.6.12.	Erythema infectiosum (infekční erytém)	195
4.7.	Kožní choroby	
4.7.1.	Atopická dermatitida	196
4.7.2.	Impetigo	197
4.7.3.	Veš dětská (pediculosis)	197
4.7.4.	Svrab (scabies)	200
4.7.5.	Kožní plísň	202
4.7.6.	Bradavice (verrucae)	202
4.8.	Onemocnění pohybového aparátu	
4.8.1.	Revmatická horečka	203
4.8.2.	Juvenilní idiopatická artritida	204

4.8.3. Bolesti kloubů při infekčních onemocněních	206
4.8.4. Aseptická nekróza hlavičky femuru (Morbus Calve-Legg-Perthes, MCLP).	206

4.9. Další onemocnění

4.9.1. Cukrovka (diabetes mellitus 1. typu)	208
---	-----

Část 5: SPECIÁLNÍ TÉMATA

5.1 Podávání léků dětem	211
5.2. Očkování	216
5.3. Úrazy u dětí a jejich prevence	220
5.4. Cestování s malými dětmi	223
5.4.1. Mořská nemoc (kinetóza).	223
5.4.2. Cestovní lékárnička (pro děti)	225
5.5. Dítě v nemocnici	226
5.5.1. Charta práv hospitalizovaných dětí.	227

Část 6: KRIZOVÝ MANUÁL

6.1. Kardiopulmonální resuscitace (křížení)	229
6.2. Úrazy	233
6.3. Popáleniny	234
6.4. Otravy	236
6.5. Anafylaktický šok	237